

Auszug aus alten Bücherverzeichnissen.

Mitgetheilt von **Dr. Emen.**

1. Bücher eines gegen die Mitte des 14. Jahrhunderts verstorbenen Geistlichen. (Ausgezogen aus seinem Testamente.)

Liber sententiarum. psalterium cum nova glosa glossatum. summa vitiorum. ethymologia. liber de proprietatibus rerum. libri senecae. psalterium cum ordinaria glosa glossatum. Summa Ganfredi super decretales. liber vigiliarum et commendationum. liber de rubricis fratris Johannis. liber de regimine principum. excerpta de epistolis Senece. liber decretalium cum quibusdam annexis. libellus fratris Johannis Wullen ord. fr. minorum. summa virtutum. libellus de virtutibus herbarum. libellus vocabulorum secundum ordinem alphabeti. breviarium magnum. epistole Senece. psalterium. libellus medicine. libellus intitulatus manipulus florum. psalterium antiquum.

2. Bücher der Kirche zur h. Maria in Coblenz. (Aus einem Pergamentbändchen vom Jahre 1363.)

Hec sunt nomina et numerus librorum pertinentes (sic) ad ecclesiam beate Marie in Confluentia: Primo vnum nouum missale. Item Biblia. Item registrum biblie. Item summa lombardica. Item summa confessorum. Item ecclesiastica historia. Item Anthonius. Item Jacobus de Voragine. Item Epistolae pauli cum glosa. Item Matheus et Lucas in vno volumine. Item tractatus de laudibus divine sapientie. Item compendium theologie. Item ordinarium. Item Nicolaus de lira super evangelia.

Item sermones super evangelia dominicalia cum bonis et vtilibus regulis in vno volumine. Item historia de visitationo beate Marie. Item historia et legenda de corpore christi cum vigiliis defunctorum in vno volumine.

3. Bücher des Dr. iuris Walingi Simonis, Professor an der kölner Universität. (Aus einem Inventar von 1472.)

libri institutionum cum reollectis de regulis vtriusque iuris (von ihm selbst geschrieben und zusammengestellt). tres textus institutionum, primus est novus et pulcer et ante paucos annos impressus moguntie: secundus et antiquus cum glosa ordinaria; tertius est calvus textus sine glosa. decretum cum glosa ordinaria. decretales et textus cum glosa ordinaria. clementinae impressae in papiro cum glosa ordinaria Johannis Andree. digestum vetus cum glosa. duo repertoria, quorum primi compilerator fuit magister Arnoldus de Rotterdamis, secundi compilerator Braco de Tretistam. summa Ganfredi. glosa psalterii. compendium sacrae theologiae cum tractatu super biblia. de arte moriendi cum diversis bonis tractatibus. tractatus de re militari. summa Raymundi.

In demselben Inventar ist auch angegeben: Item habeo diversas imagines quarum quaedam sunt pulchrae ac preciosae, scilicet imagines sancte crucis et salvatoris in monte, quas quaedam devota puella virgineis manibus fabricavit piae memoriae. Item imagines sancti Johannis baptistae et evangelistae et sancti Ivo-nis, ex alabastro sculptas. Item imagines sancti Georgii, sanctae Catharinae ac sanctae Barbarae cum tribus imaginibus nostrae dominae.

4. Auszüge, welche von Aegidius Gelenius aus verschiedenen Bibliothek-Katalogen gemacht worden.

a. Blanckenheimer Bibliothek.

Chronica Trevirensia. Mscr. Arnold von Harven reiß nach Jerusalem und andern orten. Mscr. Richardi Wasselburgii anti-

quitates belgicae gallicae. Relatio ad imperatorem que per eius commissarios in negotio pacificationis belgicae Coloniae peracta fuit anno 1579. Pasquillus vom strassburger Kriegswesen. Eberhardts graffen von manderscheidt vnd blankenheim reiss nach ieualem. Croniken vam stift vstrich vnd hollandt. Brandes liber. Strassburgische Chronik. Narratio brevis quando Henricus IV franciae rex factus catholicus. Chronica Trevirensia. Chronica archiepiscoporum Coloniensium vsque ad Truchsesium. Jacobi Wimphelingi Argentinensium episcoporum catalogus. Kurtz colonische Cronick, in pargameno. Chronica der grauen von der Marck. Antiquitates de Tuicio et de vita s. Heriberti. Catalogus der abtissinnen von Essen. Catalogus archiepiscoporum Coloniensium.

b. Bibliothek von St. Simeon in Trier.

Ambrosius super ep. s. Pauli. liber antiquissimus, ex libraria Prumiensi. Brunonis carthusiani expositio in psalmos et expositio in epist. s. Pauli, cum vita eiusdem. Computus ecclesiasticus Tractatus diversi de potestate et superioritate papae et concilii antiquus. generalis per cardinalem Cameracensem. Regimen principum. Salustius. Seneca. De similitudinibus rerum. Dictamina bona (in quo libro epistolae regiae praesertim Rudolphi primi Caesaris ex gente Habsburgica inter alias habentur).

c. Manuscripte der Jesuiten-Bibliothek in Trier, aufgezeichnet von Heg. Gelenius.

Praefatio Ewerwini abbatis de coenobio St. Martini. Vita Conradi praepositi Coloniensis. Vita sti. Willibrordi archiepiscopi. Vita sancti Werner, geschrieben 1429. Historia Trevirensis, in minori folio, Pergament. ab Eucharion usque ad Henricum. Pontifices Trevirenses, groß Folio, Pergament. De gestis Caesarum, 4to, Pergament, schließt 1178 mit Friedrich I. Johannes Enen, gesta Trevirorum. Wilhelmus Wiethesin, historia s. Maximini.

d. Bibliothek der Kreuzbrüder zu Köln.

Miraculum de s. Maria Virgine apud Scheidam. Vita St. Reinoldi. Vita S. Patrocli. Vita S. Gertrudis. Vita S. Richalmi. Revelationes S. Mechtildis. Vita b. Conradi praepositi Colon.

Vita S. Friderici Ultrajectensis. Caesarii-Heisterbacensis ad Alarium Monachum de solemnitatibus B. Mariae virginis. Eiusdem sermones.

e. Bibliotheca pp. regularium corporis Christi Coloniae.

Vita s. Livini. Vita s. Cuniberti. Vita S. Theodori. Vita S. Noithburgis. Vita S. Gregorii Porcetani. Vita S. Waltgeri Hervordensis. Vita S. Leodegarii. Vita Ss. Ewaldorum. Vita S. Imerii conf. Vita S. Severini. Vita S. Willehadi ep. Vita S. Caesarii. Vita S. Benigni. Vita s. Eusebii. Chronica praesulum Coloniensium. Liber continens chronica Martyniana (Martini poloni) cui annexum est pontificale id est omnium episcopaliū orbis specificatio et deinde annectitur historia ultrajectensium. Libellus de monasterio Vrensweg, vbi de comitibus in Bentheim et dominis de Lipp agitur. Vita St. Medardi. Vita S. Cunerae. Vita S. Didelrici.

f. Bibliothek der Abtei Werden 1646.

Annales actorum Caroli magni imperatoris in vetusto exemplari scripto. Historia s. Ursulae (Incipit, vndecim millium virg. passio hoc ordine etc. — finit: passae sunt autem a. D. 238 etc. —) Vita S. Meinulphi. Vita B. Hermanni Steinfeldensis monachi.

